

Curatorial > SONDES

Amb aquesta secció, RWM continua una línia de programació destinada a explorar el complex mapa de l'art sonor des de punts de vista diferents organitzats en cicles de comissariat.

SONDES arrenca de les contraposicions conceptuals de Marshall McLuhan per a analitzar i exposar com la recerca d'un nou llenguatge sònic es va accelerar després del col·lapse de la tonalitat del segle XX. La sèrie observa les diferents sondes i experiments que es van llançar al llarg del segle passat a la recerca de nous recursos musicals i d'una nova estètica per a adequar la música a un món transformat i desorientat per la tecnologia.

A càrrec de Chris Cutler.

Continguts del PDF:

01. Llista de temes

02. Notes

03. Crèdits

04. Agraïments

05. Llicència

06. Llicència

A principis dels setanta, Chris Cutler va co-fundar **The Ottawa Music Company** –una orquestra de 22 compositors de rock– abans d'incorporar-se a les files del grup experimental britànic **Henry Cow**. Posteriorment va co-fundar diversos grups amb membres de diferents nacionalitats, com ara **Art Bears**, **News from Babel**, **Cassiber**, **The (ec) Nudes**, p53 i **The Science Group**, a més de ser membre permanent de les bandes americanes **Pere Ubu**, **Hail** i **The Wooden Birds**. D'altra banda, Cutler ha participat en nombrosos projectes teatrals, cinematogràfics i radiofònics, i segueix col·laborant amb **Fred Frith**, **Zeena Parkins**, **Jon Rose**, **Tim Hodgkinson**, **David Thomas**, **Peter Blegvad**, **Daan Vandewalle**, **Ikue Mori**, **Lotte Anker**, **Stevan Tickmayer**, **Annie Gosfield** i els compositors espectralistes **Iancu Dumitrescu** i **Ana Maria Avram**. També és membre permanent dels grups **The Bad Boys** (**Cage**, **Stockhausen**, **Fluxus...**), **The Artaud Beats** i **The Artbears Songbook**.

Entre els seus projectes recents destaquen encàrrecs per a la ràdio, diverses bandes sonores, peces per al **Hyperion Ensemble**, **Signe de Trois** per a sistema multi-canal, un projecte d'un any de durada de paisatges sonors diaris per a l'emissora londinense **Resonance FM** i p53 per a orquestra i solistes. És el fundador i director del segell independent **ReR Megacorp** i del servei de distribució artístic **Gallery and Academic**, editor de les antologies **Unfiled**, i autor de **File Under Popular**, a més de molts altres articles publicats en setze llengües. Durant un temps va formar part del professorat de la **Museum School** a Boston i imparteix classes arreu del món sobre temes relacionats amb la música i la teoria.

www.ccutler.com/ccutler

SONDES #21.2

Auxiliars

Auxiliars recopila materials relacionats amb cada episodi de SONDES per oferir una visió més àmplia i immediata del tema tractat. Són una mostra, més que un vehicle d'escolta profunda; una pista del que es podria trobar investigant més a fons, i per això la majoria són fragments editats de peces més llargues. La idea és també mirar de donar el mateix protagonisme al perifèric i al central, per evitar privilegiar el que se sol considerar seriós per damunt dels anomenats gèneres populars. En aquest auxiliar, els instruments asiàtics troben el seu camí en tot tipus de situacions inesperades, tant dins com fora del seu territori.

01. Llista de temes

00:00 Gregorio Paniagua, "Anakrousis", 1978

00:06 Historiadors de cinema parlant de Toru Takemitsu i Tan Dun en la sèrie de televisió brasilera *Behind The Scenes*, 2002

02:03 Johann Sebastian Bach / Desperadoes Steel Orchestra, "Tocatta and Escapoleixi" (fragment), 1970

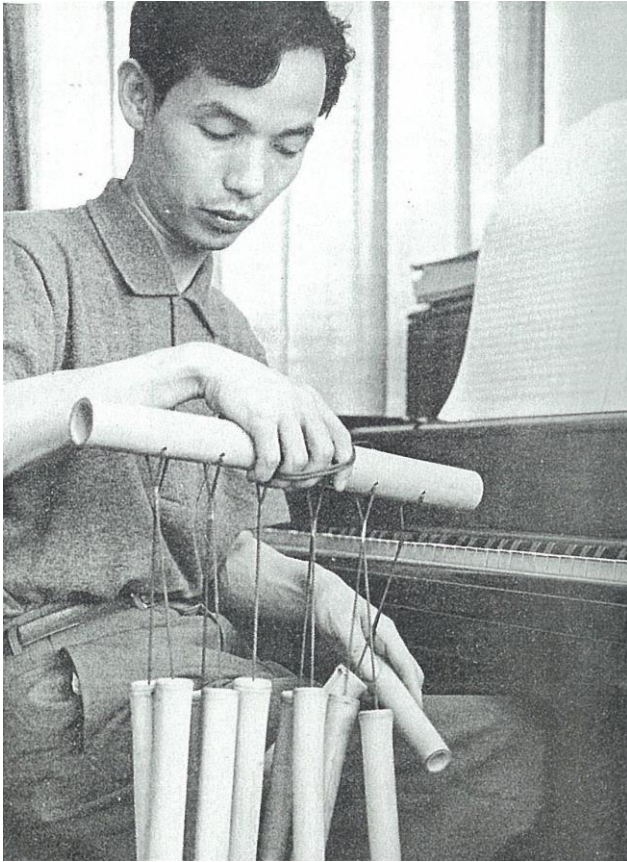
Els tambors metàl·lics, un producte únic de Trinidad i Tobago, són idiòfons – instruments de percussió afinats – i es toquen amb baquetes amb punta de goma. Construïts originalment a partir de vells barrils de gasolina de 55 galons, avui dia es confeccionen a mà utilitzant planxes d'acer en totes les grandàries imaginables, per reproduir tot el rang de tons d'una orquestra clàssica. La Desperadoes Steel Orchestra, també coneguda simplement com Despers, va ser fundada el 1947 i segueix sent una de les grans bandes d'acer de Trinidad. El seu repertori inclou calipso, música llatina, jazz, música cinematogràfica i melodies populars. Aquí, igual que en l'episodi principal, els escoltem treballant des del repertori clàssic occidental fins al calipso, encara que de vegades, en concerts formals, festivals i concursos, són increïblement precisos i propers a una orquestra convencional.

03:52 Dorothy Ashby, "The Moving Finger" (fragment), 1970

Segurament la més notable (i menys reconeguda) dels arpistes de jazz. Sens dubte una de les pioneres, activa des de 1952, va tocar al costat d'Ed Thigpen, Richard Davis, Stanley Turrentine, Louis Armstrong i Woody Herman, a més del seu propi trio i els Ashby Players, una petita companyia de teatre d'aficionats afroamericans per la qual Ashby va escriure tota la música i tocava el piano i l'arpa. Entre 1957 i 1984 va enregistrar onze àlbums excel·lents sota el seu propi nom, adaptant l'arpa al jazz, el bebop, el soul i l'r&b. A finals dels seixanta, es va establir a Califòrnia, on va treballar com a interpret de sessió per a artistes com Stevie Wonder i Billy Preston. Aquest fragment és del seu LP de 1970 *The Rubaiyat of Dorothy Ashby*, en el qual també toca el koto japonès, tota una novetat al jazz americà, que jo sàpiga. El solo de mbira és obra del gran violoncel·lista de jazz i compositor Fred Katz.

05:53 Clive Bell i David Ross, "Recovery Suite" (fragment), 2014

David Ross, bateria del Kenny Process Team i improvisador en sèrie, toca aquí un oscil·lador analògic casolà, que ell anomena drosscillator. Ross és també musicoterapeuta i dirigeix tallers de música improvisada per a adults amb necessitats especials i demència. Clive Bell és un compositor i escriptor que interpreta una àmplia gamma d'instruments de vent orientals i occidentals. Va aprendre a tocar el shakuhachi al Japó amb el mestre Kohachiro Miyata i aplica els seus ensenyaments, juntament amb altres instruments de vent de l'est i de l'oest, en formacions tradicionals i menys ortodoxes. Va tocar el shakuhachi en l'àlbum *Requiem* de Karl Jenkins, a les bandes sonores de Harry Potter i The Hobbit, i és un improvisador notable que va treballar durant més d'una dècada amb Jah Wobble. A més, compon per a cinema, televisió i teatre.

[Toru Takemitsu]

07:04 Minoru Muraoka, "Take Five" (fragments), 1970

Després d'estudiar el shakuhachi clàssic des de petit, Muraoka va adaptar el seu estil al repertori de enka més popular i tradicional i, en 1967, ja s'havia passat al jazz i al rock, fusionat el seu so amb instruments i escales tradicionals. Aquesta versió del clàssic de jazz de Paul Desmond, extreta de l'àlbum de 1970 *Bamboo*, és una il·lustració perfecta de la seva estètica híbrida. Després de publicar un reguizell de discos als anys seixanta i setanta, Muraoka va anar centrant progressivament la seva atenció en l'ensenyament de tècniques de respiració qigong. Quan Herbie Mann (que havia visitat el Japó des de 1964 i tocava la flauta de canya japonesa durant més d'una dècada) va arribar al Japó l'any 1974 per a enregistrar el que finalment es va convertir en el seu LP *Gagaku and Beyond*, van ser precisament Muraoka i el seu conjunt els que van col·laborar amb ell. (Ja vam escoltar un tema d'aquest àlbum a SONDES #20).

08:25 Toshio Hosokawa, "Wie Atmen im Licht" (fragments), 2002

Nascut a Hiroshima l'any 1955, Hosokawa va estudiar composició formal a Tòquio abans de continuar els seus estudis a Alemanya amb Isang Yun i Klaus Huber. També va participar regularment als Darmstädter Ferienkurse für Neue Musik. Hosokawa incorpora idees japoneses budistes i tradicionals en tota la seva obra ("La música és el lloc on les notes i el silenci es troben", va dir una vegada). En les seves proporcions rítmiques, "Wie Atmen im Licht" es basa en els patrons de respiració de la meditació Zen: inspiració molt lenta, expiració molt lenta. També barreja instruments tradicionals (sho) i moderns (acordió).

10:23 Toru Takemitsu, "Antistrophe" (fragments), 1979

Nascut el 1930, Takemitsu és una figura notable. Essencialment, un autodidacta que va dominar la composició occidental, va ser pioner en la música electrònica i de cinta, membre fundador el 1951 del Jikken Kobo (un taller experimental que va aglutinar un grup d'artistes d'avantguarda, músics, dissenyadors, coreògrafs, cineastes i fotògrafs que es van distanciar tant de l'acadèmia com de la tradició japonesa) i va estar estretament associat a Fluxus i a l'Escola de Nova York. La seva impressionant llista d'obres inclou centenars de peces de concert, més de noranta partitures per a cinema i una vintena de llibres, sobretot teòrics. "Antistrophe" és la sisena part d'*In an Autumn Garden*, continuació d'una obra originalment encarregada pel Teatre Nacional del Japó per a orquestra de gagaku tradicional l'any 1973. Takemitsu va espacialitzar la música dividint l'orquestra en quatre parts separades, introduint-hi elements agafats de la música bizantina i indonèsia mentre treballava, com sempre, amb el timbre i el color. Gagaku però sense ser gagaku; una sonda fascinant.

12:37 Drum'n Koto Trio, enregistrament sense títol (fragment), 2013

Un trio format pel baixista canadenc Chris Jennings, que es va traslladar a França l'any 2000 i posteriorment va treballar freqüentment en conjunts de jazz i música del món.

13:33 Fuka Vincente, "Tempura Soul" (fragment), 2004

Extret d'un LP recopilatori que pretén ser una col·lecció d'enregistraments dels grups que entretenien les tropes americanes a Vietnam, encara que no n'he pogut trobar dades fiables. Això sí, no hi ha dubte de la peculiar mescla de sons i instruments occidentals i orientals.

14:56 God of Shamisen, "Tower Storm Attack" (fragment), 2008

Una banda californiana dirigida per Kevin Kmetz, aparentment el primer estranger a guanyar el premi honorari Daijo Kazuo al Concurs de Campionats Tsugaru Shamisen a Kanagi, al Japó. L'any 2008 va publicar el CD *Dragon String Attack* al Japó, d'on surt aquest tema. Sembla que no han gravat més àlbums des de llavors.

16:25 Toshio Hosokawa, "Sakura fur Otto Tomek (sho)", 2011

17:44 Helmut Lachenmann, "Sho" (fragment) de la seva òpera *The Little Match Girl*, 1990-96

Un compositor celebrat pel seu enfocament radicalment innovador dels instruments occidentals, que utilitza aquí el sho d'una manera molt poc ortodoxa.

19:11 Tan Dun, "Concerto for Zheng. Part 4" (fragment), 1999

Un dels compositors clàssics contemporanis xinesos més aplaudits internacionalment. Tan va estudiar per primera vegada al Conservatori Central de

[Tan Dun]

Música de Pequín, on va conèixer i va ser influenciat per Toru Takemitsu, George Crumb, Alexander Goehr, Hans Werner Henze, Isang Yun i Chou Wen-chung, amb qui va estudiar a Nova York. La seva extensa obra es compon de concerts, òpera i cinema (la seva música per *Crouching Tiger, Hidden Dragon* d'Ang Lee el va fer guanyar un premi de l'Acadèmia a la millor banda sonora original l'any 2000), i en aquest corpus es barregen habitualment instruments orquestrals occidentals i tradicionals xinesos, recursos sonors variats (com ara paper, aigua i pedra) amb tecnologies audiovisuals i elements extrets del teatre oriental. Aquest concert, una amalgama de tradicions musicals xineses, tibetanes, angleses i americanes, és un nou arranament del seu *Pipa Concerto* de 1999 que, al seu torn, es basava en la seva *Ghost Opera* de 1995 per a quartet de corda, pipa, aigua, i paper, que el virtuós intèrpret de pipa Wu Man va descriure com “una fusió càctica de tradicions... un salt a través de la història de la música en el qual la integració cultural resulta d'allò més fàcil. Cap altra obra exemplifica millor la gamma de registres de Tan, que va des de l'experimentalisme intransigent fins al populisme”.

20:39 Tan Dun, “Concerto for Zheng. Part 2” (fragment), 1999

21:39 Toru Takemitsu, “Seppuku” (fragment), 1962

A banda del seu impressionant repertori de música de concert, Toru Takemitsu va escriure música per més de noranta pel·lícules, deu d'elles per al director Masaki Kobayashi, incloent-hi aquesta, *Seppuku*: un drama històric ambientat el 1630 (estrenada a occident com *Harakiri*). La banda sonora inclou orquestra, piano preparat, maixella i, sobretot, un biwa japonès, interpretat aquí d'una manera poc tradicional, mescla de cops atonals i fragments de melodies folklòriques populars. Aquesta va ser la primera vegada que Takemitsu va introduir un instrument japonès tradicional en una de les seves composicions.

22:55 Artista i cançó desconeguda (fragments) data d'enregistrament també desconeguda, però anterior a 2007

Un clip d'un programa no identificat de la televisió nacional xinesa, un dels innombrables exemples de rock MOR occidental i mash-ups tradicionals xinesos (molt sovint, com en aquest cas, interpretat per noies atractives).

23:44 Hsu Nami, “Mimosa” (fragments), 2007

Aquesta banda de rock de fusió de la costa est dels Estats Units es va formar el 2005 i va prendre el nom del seu guitarrista xinès, Jack Hsu, que reemplaça l'ehu amplificat (un violí xinès de dues cordes) per l'habitual guitarra elèctrica distorsionada. La seva cançó “Rising of the Sun” va sonar per acompanyar l'entrada de l'equip xinès del bàsquet als Jocs Olímpics d'Estiu de Pequín el 2008, cosa que va significar un munt de feina a Xina i Taiwan per al grup.

25:12 Chih-Fang Huang, “Double Concerto for Pipa and Shamisen, Majestic Mountain, Still Water”, 2012

Chih-Fang Huang és un compositor taiwanès contemporani que fusiona habitualment instruments i tradicions occidentals, japoneses i xineses.

26:57 Tan Dun, “Ghost” (fragment), amb Wu Man i Kronos Quartet, 1994

28:34 Piotr Ilyich Tchaikovsky / Takeshi Terauchi and the Bunnys, “Swan Lake” (fragment), 1967

Ja hem escoltat uns quants temes de Terauchi al llarg de la sèrie, però sempre ve de gust escoltar-ne més; Terauchi (o Terry), va néixer el 1939 i va enregistrar el seu primer disc a les acaballes dels anys cinquanta, tocant la guitarra rítmica al grup de country & western Jimmy Tokita and The Mountain Playboys. El 1962, l'any en què The Ventures van tocar per primera vegada al Japó, va formar la seva pròpia banda, The Blue Jeans, adoptant un nou estil anomenat eleki. Just després començava una llarga etapa de producció prodigiosa. El 1966 va formar The Bunnys, amb els quals va gravar una sèrie de discos de notable èxit i després, dos anys més tard, va tornar als Blue Jeans, amb els quals encara toca a dia d'avui. Encara que poc conegut a occident, Terauchi és sens dubte un dels pocs mestres dels temes instrumentals de guitarra, amb un sentit del so i de l'arranjament, un estil prodigiós i una energia crua gairebé profètica.

Gregorio Paniagua, “Anakrousis”, 1978

[Hsu Nami]

02. Notes

Sobre la durada i els talls

L'objectiu d'aquests programes és proporcionar una visió pràctica de les sondes analitzades. Normalment, això implica extreure fragments breus de peces musicals més llargues. I això, per descomptat, compromet la integritat i altera el context inherent als treballs originals. En algunes ocasions també he unit diferents seccions d'una mateixa peça per il·lustrar millor el tema. Per tant, els exemples que sonen als programes no es poden de confondre amb les pròpies obres. Sempre que veieu la paraula "fragment" després d'un títol en la transcripció del programa, es tracta d'un exemple, no de la composició tal com va ser concebuda i dissenyada. Si alguna cosa us crida l'atenció, sisplau, aneu a l'original.

Notificació

Si voleu rebre un avís quan publiquem una nova sonda, envia un correu a remegacorp@dial.pipex.com amb "Probe Me" a l'assumpte.

03. Enllaços

www.tandun.com
www.facebook.com/HsuNamiRock

04. Crèdits

Gravat a Studio Midi-Pyrénées. Enginyer de so: Bob Drake.

05. Agraïments

Agraïments a David Petts, Charles O'Meara, Clive Bell, Yumi Hara i Jonas Vognsen.

06. Llicència

2017. Tots els drets reservats. © dels temes dels artistes i/o dels segells discogràfics.

Ràdio Web MACBA és un projecte de recerca i divulgació sense ànim de lucre. S'han fet totes les gestions per identificar els propietaris dels drets d'autor. Qualsevol error o ommissió accidental, que haurà de ser notificat per escrit a RWM, serà corregit en la mesura possible.